

Max IV testar sina nya portar

Sjögren, Alf

2015

Link to publication

Citation for published version (APA): Sjögren, A. (2015). Max IV testar sína nya portar. Sydsvenska Dagbladet.

Total number of authors:

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or recognise.

- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
   You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Download date: 17. Dec. 2025

Max IV testar sina nya portar

När dörrarna stängts får partiklarna ta plats. Sedan bär det av i allt annat än maklig kollektivtrafikfart.

Elektronerna susar runt varv efter varv i ljusets hastighet innan de stiger av vid någon av de nitton iobbet.

Vid stationerna väntar ning. forskare med många olika specialiteter. De väljer våglängd och egenskaper för synkrotronljuset beroende på vad det är som de vill belysa och undersöka när-

Under det närmaste året förbereds anläggningen för att kunna tas i bruk. Pedro Fernandes Tavares ljuset. är projektledare för Max IV:s ringar, han leder ett litet arbetslag som testar alla portar.

På golvet står en tio ton tung port som ska flyttas av fyra man. Den här dörren stängs inte med några gångjärn. Det hörs ett pysande ljud när två tryckluftskuddar höjer porten någon centimeter över golvet. Sedan knuffas dörren försiktigt på plats och en lampa tänds. Det betyder att dörren är sluten som den ska.

Innanför väggarna alstras strålning när anläggningen är igång, men det är strålstationerna runt ringen. ning som inte är så myck-När de är framme börjar et högre än dosen vid en vanlig tandläkarundersök-

Det finns tjugo portar som väger 10-17 ton och är en till två meter tjocka.

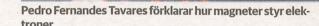
på 528 meter och det är här elektronerna susar fram under kontroll av tusentals magneter som får dem att sicksacka fram i olika våglängder. På så vis skapas det åtråvärda synkrotron-

TEXT: ALF SJÖGREN alf.sjogren @sydsvenskan.se

FOTO: SARA JOHARI

Max IV ska vara i drift om ett år.